

Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen

21 juni 2021

De inmiddels demissionaire Raad van Toezicht van de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg heeft opdracht gegeven voor een tweetal onderzoeken. Dat gaat om een *governance* onderzoek door Prof. Dr. Ir. Rienk Goodijk, senior-consultant bij GITP Executive Expertise, en bijzonder hoogleraar *Governance* in het (semi)publieke domein verbonden aan het Zijlstra Center van de Vrije Universiteit Amsterdam. Daarnaast is er een forensisch onderzoek uitgevoerd door een landelijk gerenommeerd accountantskantoor.

In de vele gesprekken met betrokkenen en de vele documenten die zijn ingezien heeft Professor Goodijk aan de hand van *factfinding* veel verklarende factoren gevonden voor de ontstane situatie binnen IKL. Hij heeft alle bevindingen beoordeeld aan de hand van de kaders en normen zoals gesteld door de actuele maatschappelijke opvattingen over deugdelijke *governance* en met name de bepalingen in de *governance*- en gedragscode bij IKL.

De RvT herkent zich in de hoofdconclusie dat er bij bepaalde eigenstandige handelingen en verwevenheden in netwerken, inderdaad sprake is van het verstrengelen van belangen van de directeur-bestuurder bij meerdere BV's, waar de Raad van Toezicht niet van op de hoogte was. Ook zijn de aanbestedingsregels niet overal in acht genomen en is de IKL-integriteitscode overtreden.

Los van de volgens Goodijk goede intenties in een financieel lastige situatie zijn er volgens hem grenzen van deugdelijke *governance* (namelijk het vermijden van schijn van belangenverstrengeling) overschreden.

De directeur-bestuurder had elke schijn van belangenverstrengeling moeten vermijden en voorkómen, en – ook bij twijfel – in ieder geval de voorgenomen handeling scherp(er) moeten agenderen en ter goedkeuring voorleggen aan de RvT, deze is als toezichthoudend orgaan 'gepasseerd'. De directeur-bestuurder had de RvT bovendien actiever moeten informeren over zijn zakelijke relaties in het netwerk en mogelijke problemen bij nevenfuncties. De RvT had daarnaast zelf scherper moeten toezien, afspraken moeten maken, vastleggen en grenzen stellen. Het ontbrak op bestuurlijk niveau, maar ook binnen de IKL-organisatie, aan voldoende kritische tegenspraak (*countervailing power*) en onderlinge dynamiek. Ook andere betrokkenen 'lieten het een beetje gaan', zo is Goodijk gebleken.

Goodijk vindt verder dat de directeur-bestuurder veel goeds heeft gedaan voor de organisatie: 'hij kreeg dingen voor elkaar met hart voor de landschapsontwikkeling, maar achteraf gezien was het niet handig en verstandig zoals hij het heeft gedaan'.

Door een gebrek aan een goede verslaglegging en daarmee transparantie (over verklarende factoren, overwegingen, maar ook nevenfuncties e.d.) is de ophef uiteindelijk veel groter geworden dan nodig is geweest, aldus Goodijk. Waardoor er zijns inziens een overdreven beeld heeft kunnen ontstaan. Er moest de afgelopen jaren binnen de IKL-organisatie met beperkte middelen naar flexibele oplossingen worden gezocht. Partijen als de Provincie en het CBF vertrouwden dat, alles werd immers goed gecontroleerd.

De RvT betreurt de gang van zaken enorm. De RvT onderschrijft het rapport van Dhr. Goodijk en neemt afstand van de handelwijze van de directeur-bestuurder, is teleurgesteld in het verstrengelen van belangen en vindt dat dit de vertrouwensrelatie tussen directeur-bestuurder en RvT heeft beschadigd.

De RvT beklemtoont dat de grootste verliezer in dit geheel het mooie Limburgse landschap is, dat landschap staat nu in de kou. Een landschap in Limburg waar elke dag ca. 20 hardwerkende collega's en 7500 enthousiaste vrijwilligers opstaan, iedereen, geen uitzondering daargelaten, met een groen ideaalbeeld en groene bezieling. Uit de onafhankelijke *factfinding* en *output* van dit externe objectieve onderzoek is geen fraude of exorbitante zelfverrijking gebleken.

De demissionaire RvT heeft diverse pogingen ondernomen om hulp bij derden te vragen, dat is tot op heden echter niet gelukt. Een interim-bestuurder en een interim RvT staan klaar voor een mogelijk vervolg van IKL.

Op korte termijn spannen we ons in om IKL samen met de huidige directeur-bestuurder en andere stakeholders nog een toekomst te geven. Door de hele situatie is IKL in een negatieve financiële stroomversnelling terecht gekomen die grote bedrijfseconomische consequenties heeft voor de inmiddels in zwaar weer verkerende stichting. Wij betreuren ten zeerste dat dit gebeurt en dat de toekomst ongewis is. Het doet ons allen zeer veel pijn dat deze mooie groene organisatie in zijn 40 jarige jubileumjaar financieel dreigt kopje onder te gaan. Wij spreken de hoop uit dat de IKL-organisatie een toekomst mag hebben binnen ons prachtige Limburgse landschap.

Raad van Toezicht
Stichting IKL